

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»**

ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(19 квітня 2018 року)**

№42

Переяслав-Хмельницький – 2018

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
**«ВІТЧИЗНЯНА НАУКА НА ЗЛАМІ ЕПОХ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

19 квітня 2018 року

Вип. 42

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2018

УДК 001(477)«19/20»
ББК 72(4Укр)63
В 54

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вип. 42. – 182 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Скляренко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Солопко І.О. – кандидат фізико-математичних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

які відповідають їх професійним інтересам. Це потребує від нього не лише досконалого знання мови, але і ознайомленості із сферою діяльності студентів. Завданням адаптації медичного тексту є збереження його змісту і наукової цінності при скороченні граматичних структур, складних для сприйняття студентами на даному етапі навчання.

Вивчення англійської мови студентами-медиками неможливе без використання автентичних текстів за фахом. Ознайомлення з провідними англомовними джерелами сприяє зростанню лінгвістичної та професійної компетентності молодих спеціалістів. При цьому, рівень мовної підготовки студентів, отриманої до вступу до медичного навчального закладу, не завжди дає можливість сприйняти неадаптований текст. Саме тому виникає необхідність адаптації, що потребує самостійної роботи викладача та розробки ним диференційованих завдань. Перспективою дослідження є подальше вивчення адаптації медичного англомовного тексту, а також вивчення організації самостійного читання студентами-медиками іншомовних текстів, розробка диференційованих вправ.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Практикум по методике преподавания иностранных языков / Под общей ред. К. И. Саломатова и С. Ф. Шатилова. – М., 1985. – 224 с.
2. Арістова Н.О. Формування мотивації вивчення іноземної мови у студентів нелінгвістичних навчальних закладів: автореф. дис... на здобуття наук. Ступеня канд. філол. наук / Н.О. Арістова. – К.: Ін-т вищ. освіти АПН України, 2008. – 20 с.
3. Клычникова З.И. Психологические особенности обучения чтению на иностранном языке. – М.: Просвещение, 1983. – 207 с.
4. Одинцова М. А. "Компетентностный подход как целеполагающий фактор организации обучения в вузе" // Вестник педагогических инноваций. – 2012. – №2(30). – С.22-32.
5. Петрова О.Б. Проблеми дидактичної адаптації першокурсників немовних ВНЗ при вивченні іноземної мови. – URL: <http://repo.knmu.edu.ua/bitstream>
6. Стеценко О. О., Яремчук Н. Ю. Оволодіння читанням як видом іншомовної мовленнєвої діяльності // Зб. наук. праць. «Менеджмент». – К, 2009. – №12.
7. Стрижньова М. Ю. Адаптація дидактичного матеріалу з іноземної мови для студентів першого курсу нелінгвістичних вищих навчальних закладів (ВНЗ). – URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream>

УДК 378:61:[005.32:331.54]-047.44

Марія Ярцева, Олена Гиря
(Запоріжжя)

ОЦІНКА МОТИВАЦІЇ ЩОДО ВИБОРУ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ СТУДЕНТАМИ-СТАРШОКУРСНИКАМИ МЕДИЧНОГО ВУЗУ

У статті проаналізовано анкети студентів-старшокурсників медичного університету, які висвітлюють мотиваційні характеристики студентів щодо вибору майбутньої професії. Встановлені основні чинники, що вплинули на вибір професії та вищого навчального закладу, означені найбільш перспективні, на погляд студентів, напрямки в медицині, визначені подальші наміри випускників медичного вишу щодо працевлаштування.

Ключові слова: мотивація, студенти, медичний університет, вибір, професія.

The article analyzes the questionnaires of undergraduate students of the medical university, which highlight the motivational characteristics of students in choosing a future profession. The main factors influencing the choice of profession and institution of higher education were identified, the most promising, in the eyes of the students, directions in medicine were identified, and the further intentions of graduates of the medical college regarding employment were identified.

Key words: motivation, students, medical university, choice, profession.

Реформування медичної галузі потребує вдосконалення навчального процесу з метою збільшення конкурентоспроможності фахівців, які випускаються з вищого навчального закладу. Одним із вирішальних факторів, завдяки якому формується кваліфікований спеціаліст є мотивація. Вона може бути внутрішньою або зовнішньою щодо діяльності, однак завжди є внутрішньою характеристикою особистості як суб'єкта цієї діяльності. Передумовою успіху в ній є сформованість спонукальної сфери, розвиток якої потребує цілеспрямованого педагогічного впливу. Мотив (франц. *motif*, лат. *motus* – рух) – спонукання до діяльності, пов'язане із задоволенням потреб людини. Пов'язаний він із задоволенням наявних потреб суб'єкта діяльності, а тому відіграє спонукальну функцію, зумовлює предметну спрямованість активності людини [5]. Розрізняючи мотиви, студент розуміє, чому потрібно вчитися, але це може і не спонукати його до навчальної діяльності. Таким чином, мотивація – система спонукань які зумовлюють активність організму і визначають її спрямованість. Спонукання до навчання може бути: ситуативним та особистісним. Нажаль, згідно даних, отриманих у результаті численних опитувань, більша частина студентської молоді, вступаючи до ВНЗ, не має готовності отримувати нові знання, і як наслідок – має низьку мотивацію до навчання, або взагалі не має мотивації до навчання [1, с. 102-103; 4, с. 324-326]. Виходячи з цього, нас зацікавила мотиваційна складова учбового процесу студентів старших курсів медичного вузу.

Для досягнення поставленої мети, було проанкетовано 97 студентів 5 курсу, які навчаються за спеціальностями «лікувальна справа» та «педіатрія». Анкета була анонімною та містила прямі та опосередковані запитання щодо основних чинників, що вплинули на вибір професії та вищого навчального закладу, найбільш перспективних, на погляд студентів, напрямків медицини, подальших намірів випускників медичного вишу щодо працевлаштування. Серед п'ятикурсників відповіді на анкетні запитання дали 58 дівчат та 39 хлопців. Усі опитані були повнолітніми, середній вік склав 21,87 років. Мешканцями міста виявилися 72 студенти, вихідцями з села – 25 осіб. На питання «Чим обумовлений вибір ВНЗ?» найбільша кількість респондентів відповіли: зручність географічного розташування (27 відповідей), бажання допомагати людям (як одна з головних мотиваційних характеристик професії лікаря) – 11 студентів, бажання стати лікарем відмітили 4 студенти, вибір батьків став вирішальним для 5 студентів, саме Запорізький державний медичний університет, як найкращий, серед медичних ВНЗ півдня України, обрали 17 студентів, інше (не вдаючись до подробиць) відмітили 33 респонденти. Лише 24,7% опитаних подавали заявку на вступ до одного ВНЗ, інші студенти надсилали документи в 2 та більше учбових закладів на 2 та більше спеціальностей. Серед найбільш перспективних напрямків медицини, студенти відмічали сімейну медицину (54 відповіді), терапію (18 результатів), хірургію (14 відповідей) та інше (18 відповідей). Третя частина респондентів мала середню спеціальну освіту до вступу у медичний університет. Цікавими виявилися результати опитування причин обрання факультету. Так, 26 студентів відповіли, що «лікувальна справа» зацікавила їх тому, що «дорослих лікувати простіше», обрана заздалегідь спеціальність вплинула на вибір факультету у 45 студентів, ціна за навчання була вирішальною для 4 студентів, а для 5 опитаних вступ на «бюджет» «спровокував» вибір факультету та майбутньої професії. У 16,5% студентів в родині є лікарі, тобто певний вплив на мотивацію абітурієнта справила династичність у професії. Питання щодо теоретичних дисциплін, що цікавили студентів на перших курсах, показало, що респонденти не зовсім розуміють поняття «теоретична дисципліна», тому відповіді стосувалися взагалі всіх напрямків медицини і всіх навчальних дисциплін, які були вивчені за час навчання. Серед вузькоспеціалізованих предметів, найбільшу цікавість викликали хірургія (26 відповідей), педіатрія (16 відповідей), анестезіологія (11 відповідей), судова медицина (9 відповідей). Відповіді на питання: «Ким Ви плануєте працювати в майбутньому?» в більшості випадків студенти давали невизначені (лікар – 22 відповіді), по 10 результатів мали терапевт, педіатр та хірург, 12 респондентів взагалі не визначилися, чи будуть працювати лікарями після закінчення ВНЗ, з студенти

планують працювати медичними представниками фармацевтичних фірм. На пряме питання щодо мотивації до навчання студентів у медичному виші, 40 студентів відповіли – висока заробітна платня лікарів, 12 обрали відповідь «інше» (без пояснення деталей), 10 відмітили наявність кар'єрного зростання після закінчення університету, престиж професії обрали як відповідь 8 респондентів.

Частина анкети містила питання щодо подальших планів лікарів-інтернів. Так, 57,7% студентів обрали навчання за кордоном, 70,1% опитаних мають намір підвищити кваліфікацію в клінічній ординатурі чи аспірантурі. Більшість опитаних (50 студентів) працюють у медичних установах середнім медичним персоналом. Більшість студентів володіють іноземними мовами (51 – англійська, 6 – німецька, 3 – французька, 2 – вивчають чеську. На питання: «Чи плануєте Ви повернутися працювати до рідного міста?» лише 39,2% відповіли ствердно.

Таким чином, проведений аналіз анкет студентів-старшокурсників, які навчаються у вищому медичному навчальному закладі щодо мотиваційних складових до навчання та вибору професії показали достатньо низький рівень мотивації серед абітурієнтів (32 опитаних мали мотив – оволодіння професією, мотиви решти абітурієнтів – легкість, з їх точки зору, вступу, можливість спілкування з однолітками, необхідність мати час для самовизначення, престижність диплома вищої освіти (саме диплому, а не освіти). Невизначеність студентів щодо вибору медичної спеціальності свідчить про низьку заінтересованість обраною професією через неконкурентоспроможну заробітну платню, відсутність поваги до лікарів серед більшості населення, труднощі із працевлаштуванням та інші чинники. Встановлені основні фактори, що вплинули на вибір професії та вищого навчального закладу, означені найбільш перспективні, на погляд студентів, напрямки в медицині, визначені подальші наміри випускників медичного вишу щодо працевлаштування.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Гилюн О. В. Освітні мотивації студентської молоді / О. В. Гилюн // Грані : наук.-теорет. і громад.-політ. альманах / Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара; Центр соц.-політ. дослідж. – Д., 2012. – № 1 (81). – С. 102–104.
2. Занюк С. С. Психологія мотивації : навч. посіб. / С. С. Занюк. – К. : Либідь, 2002. – 304 с.
3. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2000. – 512 с.
4. Михайличенко В. Є. Роль мотивації навчально-пізнавальної діяльності у формуванні професійної спрямованості студентів/ В. Є. Михайличенко, В. В. Полянська // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб.наук. пр. / Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2011. – Вип.17 (70). – С. 320–327.
5. Мотивація навчальної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/17450602/psihologiya/motivatsiya_navchalnoyi_diyalnosti.
6. Педанов Ю. Ф., Славута О. П., Гоженко А. І. Проблеми формування світогляду майбутніх спеціалістів у вищих навчальних закладах I-Прівнів акредитації як підготовка до впровадження кредитно-модульної системи освіти на відповідних кафедрах вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації // Медична освіта. – 2013. – №3.
7. Эффективные методы преподавания в медицинском вузе – Методические рекомендации. Изд. 1 / А. О. Абдрахманова, М. А. Калиева, А. А. Сыздыкова и др. – Астана. – 2015. – 55 с.

ЗМІСТ

ЕКОЛОГІЯ

Анатолій Крючков, Ганна Сільченко

ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ РЕСУРСІВ В ЯКОСТІ
ТВЕРДОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПАЛИВА ПРИ РОБОТІ ТЕЦ 3

Марія Мельничук, Анатолій Крючков

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ А.К.МИТРОПОЛЬСЬКОГО
ДЛЯ РОЗРАХУНКУ ТЕМПЕРАТУРИ ПОВЕРХНІ БОРТА КАР'ЄРУ 5

ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ

Богдан Пахтусов

СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ГОТЕЛІВ
У СВІТІ ТА УКРАЇНІ 8

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Леся Черватюк

ДОКУМЕНТИ, СТВОРЮВАНІ ОРГАНАМИ ВЛАДИ І УПРАВЛІННЯ,
ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ 11

ЕКОНОМІКА

Юрій Борох

НОРМУВАННЯ ПРАЦІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПРОМИСЛОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ 15

Євген Дмитренко

ЕКСПОРТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ:
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ 18

Олександр Клак

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ 23

Тетяна Нікуліна, Катерина Семенюк

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ
В УМОВАХ ВИКОРИСТАННЯ П(С)БО ТА МСФЗ 25

Євгенія Чернявська

ПІДВИЩЕННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В КОНТЕКСТІ ДАНИХ
НАУКИ ТА ПРАКТИКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ 27

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

Олеся Модрицька

ПОШУКОВА СИСТЕМА GOOGLE ЯК НАЙБІЛЬША ПЛАТФОРМА
ДЛЯ ПРОСУВАННЯ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ 31

Олексій Орлов, Марія Довгушко

ВИКОРИСТАННЯ МОТИВАЦІЙНИХ ТЕОРІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 33

СОЦІОЛОГІЯ

Тамара Самойленко

ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА: ЇЇ РЕАЛІЇ, ПРОБЛЕМИ 36

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

Христина Пітух

ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО ЯК МЕЦЕНАТ І ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ 39

Максим Снігур

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНЦІВ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ
В УМОВАХ КОРОЛІВСЬКОГО АВТОРИТАРНОГО РЕЖИМУ 1938–1940 РР. 41

ЮРИДИЧНІ НАУКИ

Дар'я Захарченко

НЕДОБРОЧЕСНІСТЬ ПОВЕДІНКИ ЯК НАЙПОШИРЕНІШИЙ
КОРУПЦІЙНИЙ РИЗИК В ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ 46

ПЕДАГОГІКА

<i>Анна Глухенька</i>	
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ	49
<i>Тетяна Деркач, Марина Ільчук, Юлія Мельник</i>	
МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ «СИТУАЦІЯ УСПІХУ» ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В КОЛЕДЖІ	51
<i>Катерина Кирилюк</i>	
ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ПОЛІХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	54
<i>Тетяна Кондратюк</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ СИТУАЦІЙ НА УРОЦІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	55
<i>Василь Копань, Ніна Хуторянська, Антоніна Беженар, Ірина Селезньова, Володимир Копань</i>	
ФІЗИКА І ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА	57
<i>Вікторія Крещенко</i>	
НАРОДНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	61
<i>Назар Кузенков</i>	
ВПЛИВ ЗМІ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА»	64
<i>Ольга Лебідь</i>	
СУТНІСТЬ ПРОЦЕСУАЛЬНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО КОМПОНЕНТУ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ	65
<i>Неля Ляховська, Анастасія Благополучна</i>	
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ У ВУЗАХ	69
<i>Віктор Павленко, Елена Павленко</i>	
МОДУЛЬНИЙ ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	71
<i>Наталія Петрушова, Лідія Черчата</i>	
ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ	75
<i>Олена Радутна</i>	
ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	78
<i>Вікторія Стряпан</i>	
СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД АГРЕСИВНОЇ ДИТИНИ	80
<i>Наталія Феліпова</i>	
АДАПТАЦІЯ ІНШОМОВНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	82
<i>Марія Ярцева, Олена Гиря</i>	
ОЦІНКА МОТИВАЦІЇ ЩОДО ВИБОРУ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ СТУДЕНТАМИ-СТАРШОКУРСНИКАМИ МЕДИЧНОГО ВУЗУ	84
ПСИХОЛОГІЯ	
<i>Олександра Іщенко</i>	
ОСОБЛИВОСТІ САМОРЕГУЛЯЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У СТУДЕНТСЬКОМУ ВІЦІ	87
<i>Анна Кашаєва</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СОЦІАЛЬНОЇ РОЛІ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	90
<i>Ольга Козій</i>	
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ СІМЕЙНИХ ЦІННОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	92